

maatschappijwetenschappen

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Bij veel vragen kent het correctievoorschrift twee onderdelen: 'een juist antwoord bevat' en 'voorbeeld van een juist antwoord'. Het 'een juist antwoord bevat' is bepalend voor de toekenning van scorepunten. Het 'voorbeeld van een juist antwoord' is volgens de examenmakers het meest voor de hand liggende antwoord. Als er sprake is van een vakinhoudelijk correcte toepassing van de criteria van 'een juist antwoord bevat', moeten aan antwoorden die afwijken van het voorbeeldantwoord scorepunten worden toegekend.

Opgave 1 Tatoeages

1 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- het noemen van de ongelijke verdeling van status 1
- een uitleg dat een ongelijke verdeling van status in de tekst te herkennen is, met een voorbeeld van een ongelijke verdeling van status uit regel 5-17 van tekst 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In de uitspraak van Boerman is ongelijke verdeling van status te herkennen 1
- Boerman geeft in regel 5-17 van tekst 1 de beroepen stratenmaker en geleerde/professor/dominee als voorbeeld (van dat hij mensen uit alle lagen van de bevolking tatoeëert). Een stratenmaker heeft minder status dan een geleerde/professor/dominee 1

2 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- het noemen van het kernconcept individualisering 1
- een verklaring voor de toegenomen populariteit van tatoeages met behulp van de omschrijving van het kernconcept individualisering 1

- individualisering 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De toegenomen populariteit van tatoeages kan verklaard worden met behulp van het proces van individualisering omdat mensen in toenemende mate zelfstandig een keuze kunnen maken of ze een tatoeage willen hebben, niet beperkt door traditionele instituties of het gezin. Dit is een voorbeeld van individualisering 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 3

een juist antwoord bevat:

- een omschrijving van de socialiserende werking van de media 1
- een uitleg dat uit regel 36 tot en met 44 van tekst 1 blijkt dat de media een socialiserende werking hebben 1
- aan de hand van deze socialiserende werking van de media een verklaring voor de populariteit van tatoeages 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De media kunnen een socialiserende werking hebben. Via de media wordt cultuur / worden normen, waarden, opvattingen, voorstellingen en andere cultuurelementen overgedragen aan mediagebruikers 1
- In tekst 1 staat dat burgers vaak de mode volgen en dat wanneer een popster of een sporter een tattoo zet, dit navolgingsgedrag ontlokt (r. 39-43). Mensen nemen kennis van deze popsterren, sporters en idolen via de media, zoals internet en televisie en sociale netwerken. Via deze media wordt de opvatting/de norm dat het hebben van een tattoo normaal of zelfs 'cool' is overgebracht aan de mediagebruikers 1
- De opvatting/de norm dat het hebben van een tatoeage normaal of zelfs 'cool' is, kan de mediagebruikers stimuleren om ook een tatoeage te laten zetten. Het gevolg is een toename van het aantal mensen met een tattoo 1

4 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- het noemen en omschrijven van de functie 'verandering van de cultuur van de samenleving' 1
- een uitleg dat de (dominante) cultuur is veranderd, met een voorbeeld hiervan uit tekst 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 1 is de functie 'verandering van de cultuur van de samenleving' te herkennen. Cultuur is geen statisch verschijnsel. Er worden steeds nieuwe elementen aan de cultuur van een samenleving toegevoegd 1
- Deze functie van socialisatie is te herkennen in tekst 1, omdat in tekst 1 staat dat het zetten en hebben van een tattoo steeds gewoner wordt. De (dominante) cultuur is veranderd: het zetten en hebben van een tattoo is tegenwoordig steeds normaler in de (dominante) cultuur 1

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een verklaring voor het feit dat er in de tattoobranche tatoeëerders zijn die onprofessioneel werken met behulp van de omschrijving van de rationele-keuzetheorie, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen de kosten en de baten 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • aan de hand van informatie uit tekst 2 een voorbeeld van de kosten en een voorbeeld van de baten van onprofessioneel handelen 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Volgens de rationele-keuzetheorie zullen tatoeëerders een afweging maken tussen de kosten en de baten. Als met onprofessioneel werken de baten relatief hoger uitvallen dan de kosten zullen zij volgens deze theorie hiertoe besluiten 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Uit tekst 2 valt af te leiden dat dit het geval is. De pakkans en de kans op eventuele boetes of andere nadelen zijn klein. (Een tatoeëerder kan makkelijk onprofessioneel werken zonder dat hij gecontroleerd wordt (r. 15-36).) De kosten zijn dus laag. De baten, zoals het geld besparen door niet te investeren in hygiëne of scholing en het aantrekken van (meer) klanten door het aanbieden van tattoos onder de marktprijs, zijn dan relatief hoger 	1
6	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat er bij het verplicht stellen van training en examinering over hygiënevoorschriften in de tattoobranche sprake is van institutionalisering, met de toepassing van de woorden 'geformaliseerde regels' en 'standaardgedragspatronen' 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat er bij het verplicht stellen van training en examinering over hygiënevoorschriften in de tattoobranche sprake is van institutionalisering, met de toepassing van het woord 'reguleren' 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Er is sprake van institutionalisering omdat geformaliseerde regels over hygiënevoorschriften zich ontwikkelen tot standaardgedragspatronen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • die de werkwijze van tatoeëerders reguleren 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

een uitleg dat de delegatieleider (Veenstra) meer kan bijdragen aan de invoering van nieuwe Europese normen voor de tattoobranche, met:

- het noemen van politieke machtsbron als soort machtsbron en een voorbeeld daarvan uit tekst 2 1
- gebruik van de omschrijving van het kernconcept macht 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De delegatieleider (Veenstra) zit bij de besprekingen voor de nieuwe Europese normen namens Nederland en de voorzitter niet. Deelnemen aan de besprekingen over de nieuwe Europese normen is een middel tot het legitiem uitoefenen van dwang en daarmee een politieke machtsbron van de delegatieleider om de doelstelling te bereiken 1
- Om de doelstelling van nieuwe Europese normen voor de tattoobranche te bereiken, heeft de delegatieleider dus meer formele hulpbronnen dan de voorzitter. De delegatieleider heeft daarom meer formele macht dan de voorzitter 1

8 D

Opgave 2 Wijken mengen

9 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- informatie uit tekst 3 waarin het kernconcept sociale ongelijkheid te herkennen is 1
- een uitleg waaruit blijkt dat in deze informatie uit tekst 3 het kernconcept sociale ongelijkheid te herkennen is 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 3 staat dat jongeren die opgroeien in achterstandswijken makkelijker toegang hebben tot illegale activiteiten dan tot regulier werk 1
- Het soort wijk waarin jongeren opgroeien, leidt dus tot een ongelijke verdeling van een schaarse en hooggewaardeerde zaak, namelijk regulier werk. Daarin is het kernconcept sociale ongelijkheid te herkennen 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een citaat uit tekst 3 waaruit blijkt dat de socialisatie van jongeren in achterstandswijken invloed kan hebben op hun kansen op de arbeidsmarkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat uit het gekozen citaat blijkt dat de socialisatie van jongeren in achterstandswijken invloed kan hebben op hun kansen op de arbeidsmarkt, met gebruik van de omschrijving van het kernconcept socialisatie 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 3 staat in het antwoord op de vraag hoe het opgroeien in een achterstandswijk doorwerkt in de kansen van jongeren: “De sociale vaardigheden die jongeren in deze wijken verwerven, sluiten vaak niet goed aan bij de cultuur op scholen en bij (...) werkgevers.” (r. 25-29) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Deze sociale vaardigheden behoren blijkbaar tot de cultuur van de achterstandswijken en niet tot die van de (dominante) cultuur op scholen en bij werkgevers (want ze zijn anders dan die op scholen en door werkgevers gewenst). Deze cultuur van de achterstandswijken wordt door de jongeren in deze wijken verworven. Er is sprake van socialisatie. Uit tekst 3 blijkt dus dat de socialisatie van jongeren in achterstandswijken invloed kan hebben op hun kansen op de arbeidsmarkt 	1
11	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van de component beperkte normatieve integratie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg van de betekenis van de component met bijpassende informatie uit tekst 3 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 3 is de component beperkte normatieve integratie te herkennen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 3 staat dat er sprake is van overlast en de criminaliteit meestal niet ver weg is (r. 13-16). Mensen die overlast veroorzaken en crimineel gedrag vertonen leven de gangbare normen in de samenleving niet goed na. Er is dan sprake van beperkte normatieve integratie 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 4

een juist antwoord bevat:

- een voorbeeld uit tekst 3 van cultureel kapitaal 1
- een verklaring dat dit voorbeeld van cultureel kapitaal de kansen van jongeren die opgroeien in een achterstandswijk verkleint 1
- het noemen van economisch kapitaal 1
- met behulp van een eigen voorbeeld van economisch kapitaal een verklaring dat opgroeien in een achterstandswijk de kansen voor jongeren kan verkleinen 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Een voorbeeld uit tekst 3 van cultureel kapitaal is sociale vaardigheden. Hiermee is te verklaren dat opgroeien in een achterstandswijk de kansen van jongeren verkleint 1
- In tekst 3 staat dat jongeren in achterstandswijken sociale vaardigheden verwerven die vaak niet goed aansluiten bij de cultuur op scholen en bij werkgevers. Door de sociale vaardigheden die zij opdoen in de wijk maken deze jongeren minder kans op regulier werk, dan jongeren uit andere wijken 1
- Een andere vorm van kapitaal is economisch kapitaal 1
- Een gebrek aan financiële middelen kan de kansen van jongeren verkleinen. Jongeren (en hun ouders) kunnen dan bijvoorbeeld onvoldoende geld hebben om als ze het nodig hebben bijles voor een vak op school te betalen. Daardoor kan het zijn dat zij niet de opleiding kunnen volgen die zij met bijles wel hadden kunnen volgen. De kansen van de jongeren worden dan verkleind door het gebrek aan financiële middelen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- een factor uit tekst 3 waarbij er sprake zou kunnen zijn van het proces van positietoewijzing en een uitleg dat er dan sprake is van positietoewijzing, met gebruik van een omschrijving van het proces van positietoewijzing 1
- een factor uit tekst 3 waarbij er sprake zou kunnen zijn van het proces van positieverwerving en een uitleg dat er dan sprake is van positieverwerving, met gebruik van een omschrijving van het proces van positieverwerving 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Een factor uit tekst 3 waarbij er sprake zou kunnen zijn van het proces van positietoewijzing is de factor dat de woonomgeving van de jongeren relatief crimineel is (r. 15-16). Als jongeren opgroeien in een relatief criminele omgeving, dan is dit een maatschappelijke oorzaak die van buitenaf op de jongeren inwerkt. Er is dan sprake van het proces van positietoewijzing 1
- Een factor uit tekst 3 waarbij er sprake zou kunnen zijn van het proces van positieverwerving is de factor dat het opleidingsniveau van de bewoners gemiddeld lager is (r. 19). Bewoners van de wijk kunnen zelf invloed uitoefenen op hun onderwijsprestaties door naar school te gaan en diploma's te behalen. De eigen bijdrage van de bewoners heeft dan invloed op het opleidingsniveau. Er is dan sprake van het proces van positieverwerving 1

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als zowel de factor als de bijbehorende uitleg juist is.

14 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

een uitleg hoe groepsvorming onder jongeren volgens sociaalpsychologische theorieën crimineel gedrag kan bevorderen, met gebruik van:

- sociaalpsychologische theorieën over het plegen van criminaliteit binnen een groep gelijkgestemden 1
- de omschrijving van het kernconcept groepsvorming 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Volgens sociaalpsychologische theorieën overtuigen groepsleden elkaar voor of tijdens het plegen van strafbare feiten dat er niets mis is met hun gedrag (en dus met hun criminele waarden en normen) 1
- Zij beïnvloeden elkaar hierin en ontwikkelen gemeenschappelijke (criminele) waarden en normen. Op deze manier kan groepsvorming het plegen van criminaliteit bevorderen 1

Vraag	Antwoord	Scores
<p>15 maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat: een uitleg dat de wijkscore een indicator is van de mate van sociale cohesie in de wijk, met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van de omschrijving van het kernconcept sociale cohesie • het leggen van een verband tussen het kernconcept sociale cohesie en de indicator <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wijkscore is een indicator van de mate van de sociale cohesie in de wijk, want deze indicator zegt iets over de kwaliteit van de bindingen tussen mensen in een groep of gemeenschap • Mensen die kwalitatief goede bindingen hebben met hun burens, zullen minder snel overlast veroorzaken / zullen minder snel overlast ervaren 		<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
<p>16 maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een uitleg van het doel van het beleid als het gaat om jongeren in achterstandswijken, met gebruik van het begrip maatschappelijke ladder • gebaseerd op informatie uit regel 1 tot en met 8 van tekst 4 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In tekst 4 staat dat er met het beleid van uit wordt gegaan dat buurtbewoners met lagere inkomens en opleidingen zich zullen optrekken aan hun burens die het sociaaleconomisch beter doen (r. 4-8) • Dat wil zeggen dat jongeren door te verhuizen naar een rijkere wijk een betere maatschappelijke positie krijgen en zo zullen stijgen op de maatschappelijke ladder 		<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- het noemen van de fase terugkoppeling/feedback en de fase invoer/input, met van elk van deze fasen een voorbeeld uit tekst 4 1
- een uitleg dat beleidsvorming een doorgaand proces is, op basis van de fase terugkoppeling/feedback of de fase invoer/input 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De onderzoekers hebben de resultaten van de beleidsmaatregel van het mengen van wijken voor jongeren onderzocht (r. 11-14; 27-29): een evaluatie van het beleid. Daarmee dragen zij bij aan de fase van terugkoppeling. Dit is geen definitief eindpunt 1
- Op basis van de resultaten van het beleid geven de onderzoekers een advies voor nieuwe beleidsmaatregelen, het investeren in onderwijs (r. 30-34). Daarmee dragen zij bij aan de fase van invoer, waarmee een nieuwe ronde van politieke besluitvorming kan beginnen. Hieruit blijkt dat beleidsvorming (of politieke besluitvorming) een doorgaand proces is 1

Opgave 3 Het afsteken van vuurwerk met oud en nieuw

18 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

een uitleg dat uit tekst 5 blijkt dat het afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling een sociale institutie is, met gebruik van:

- informatie uit tekst 5 1
- de omschrijving van het kernconcept sociale institutie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit tekst 5 blijkt dat het afsteken van vuurwerk een jaarlijkse traditie is waar regels en gewoonten aan verbonden zijn. Zo mogen mensen drie werkdagen voor 1 januari bij een goedgekeurd verkooppunt consumentenvuurwerk kopen (r. 10-14) / Zo is het gebruikelijk dat mensen vuurwerk op straat 'voor de deur' afsteken en grijpen burens, vrienden en familie de gelegenheid aan om elkaar een gelukkig nieuwjaar te wensen (r. 21-26) 1
- Deze (in meer of mindere mate geformaliseerde) regels reguleren het gedrag en de onderlinge relaties van mensen rond de jaarwisseling. Daarom is er sprake van een sociale institutie 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 2

- De andere reden dat het afsteken van vuurwerk door consumenten tijdens de jaarwisseling een politiek vraagstuk is, is dat een groot aantal organisaties (en burgers) van mening is dat de overheid actie moet ondernemen om dit maatschappelijke probleem (onveiligheid door afsteken van vuurwerk) op te lossen 1
- In tekst 6 staat namelijk dat oogartsen een manifest hebben opgesteld waarin zij pleiten voor een verbod op vuurwerk (r. 28-32). Dit manifest is door veel organisaties en particulieren ondertekend (noot 1) 1

20 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- een omschrijving van het begrip criminaliteit waaruit blijkt dat het om gedragingen gaat die wettelijk strafbaar zijn gesteld 1
- een uitleg dat uit tekst 6 blijkt dat criminaliteit plaatsgebonden/cultuurgebonden en dus een relatief begrip is, met gebruik van een voorbeeld uit tekst 6 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Criminaliteit is het geheel van gedragingen dat wettelijk strafbaar is gesteld 1
- Uit de laatste alinea van tekst 6 blijkt dat de regelgeving over vuurwerk verschilt per land. Het afsteken van vuurwerk door consumenten is in Ierland en Roemenië bijvoorbeeld strafbaar, terwijl in Polen het hele jaar vuurwerk mag worden afgestoken. Het afsteken van consumentenvuurwerk is in het ene land dus crimineel gedrag en in het andere land niet. Hieruit blijkt dat criminaliteit een relatief begrip is 1

Vraag	Antwoord	Scores
21	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat aan de eis van representativiteit, dat is dat de steekproef een dwarsdoorsnede van de totale onderzoekspopulatie moet zijn, moeilijk voldaan kan worden als mensen zichzelf kunnen aanmelden voor het online onderzoek 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • aan de hand van een eigen voorbeeld een uitleg dat aan deze eis moeilijk voldaan kan worden als mensen zichzelf kunnen aanmelden voor het online onderzoek naar de standpunten en ervaringen met betrekking tot vuurwerk 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de eis van representativiteit kan dan moeilijk voldaan worden. Als mensen zichzelf kunnen aanmelden, dan zijn de uiteindelijke deelnemers wellicht geen dwarsdoorsnede van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • In het onderzoek wordt gevraagd naar ervaringen van mensen met betrekking tot vuurwerk. Het kan zijn dat vooral/relatief veel mensen die negatieve ervaringen met vuurwerk hebben en een beperking of verbod van het afsteken van consumentenvuurwerk willen zichzelf aanmelden om deel te nemen, bijvoorbeeld omdat zij zo hun ongenoegen kunnen uiten. Als dit het geval is, dan zal het onderzoek niet representatief zijn voor de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder 	1
22	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 7 waarin het kernconcept democratisering te herkennen is 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat uit deze informatie uit tekst 7 blijkt dat het houden van een Stadsdialoog Vuurwerk een voorbeeld is van het kernconcept democratisering met het noemen van het kernconcept democratisering 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De inwoners konden meepraten met professionals en de politiek over de omgang met vuurwerk en de beperking van overlast tijdens oud en nieuw. Deze inwoners hebben zelf gestemd over de voorstellen en de gemeenteraad neemt deze voorstellen in principe over (r. 3-14) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De burgers hebben dus een grotere inspraak en medezeggenschap gekregen middels deze Stadsdialoog Vuurwerk. Dit laat een verschuiving zien in de machts- en gezagsverhoudingen tussen professionals en de politiek enerzijds en de burger (inwoners) anderzijds. Er is sprake van democratisering 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 3

een juist antwoord bevat:

- een hypothese gebaseerd op regel 18 t/m 21 van tekst 7, die te toetsen is met tabel 1, geformuleerd als hoe ..., hoe ... 1
- het noemen van de onafhankelijke en de afhankelijke variabele in de hypothese 1
- een uitleg of de hypothese bevestigd wordt of niet, waarbij gebruikgemaakt wordt van gegevens uit tabel 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Hoe positiever men is over een Stadsdialoog Vuurwerk, hoe groter de bereidheid zal zijn om aan een Stadsdialoog Vuurwerk deel te nemen 1
- onafhankelijke variabele: de mening van mensen over een Stadsdialoog Vuurwerk.
afhankelijke variabele: de mate van bereidheid om zelf deel te nemen aan een Stadsdialoog Vuurwerk 1
- Deze hypothese wordt wel bevestigd door de gegevens in tabel 1. Van de mensen die een Stadsdialoog Vuurwerk een (heel) slecht initiatief vinden, stelt 23% zeker of waarschijnlijk (9% + 14%) deel te zullen nemen aan een Stadsdialoog Vuurwerk. Van de mensen die een Stadsdialoog Vuurwerk een (heel) goed initiatief vinden, stelt 40% zeker of waarschijnlijk (10% + 30%) deel te zullen nemen aan een Stadsdialoog Vuurwerk. Dit is een hoger percentage en daarom wordt de hypothese wel bevestigd 1

24 maximumscore 1

een juist antwoord bevat:

een uitleg dat het kernconcept representatie / het kernconcept politieke institutie in de uitspraken te herkennen is, met een toepassing van de omschrijving van het gekozen kernconcept
De naam van het gekozen kernconcept moet worden genoemd.

voorbeeld van een juist antwoord:

Het kernconcept representatie is te herkennen. De uitspraken verwijzen namelijk naar het feit dat burgers volksvertegenwoordigers kiezen die hen vertegenwoordigen (in dit geval de gemeenteraad).

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 31 mei. Meteen aansluitend op deze datum start Cito met de analyse van de examens.

Ook na 31 mei kunt u nog tot en met 11 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 en 2 naar: www.rd.nl, 16 september 2017
<https://www.rd.nl/vandaag/binnenland/sp-kamerlid-kwint-mijn-tattoo-heeft-een-link-met-psalm-57-1.1429956>
- tekst 3 naar: www.kis.nl, 10 januari 2017
<https://www.kis.nl/artikel/overheidsbeleid-biedt-jongeren-achterstandswijken-geen-extra-kansen>
- tekst 4 naar: www.tudelft.nl, 10 april 2017
<https://www.tudelft.nl/2017/bk/verhuizen-naar-rijkere-buurt-leidt-tot-meer-probleemgedrag-onder-jongeren/>
- tekst 5 www.immaterieelergoed.nl, geraadpleegd december 2017
<https://www.immaterieelergoed.nl/page/819/het-afsteken-van-consumenten-vuurwerk-met-oud-en-nieuw>
- tekst 6 www.maatschappijveiligheid.nl, 18 oktober 2017
<http://www.maatschappijveiligheid.nl/wordpress/wp-content/uploads/2017/10/NOTITIE-JAARWISSELING.pdf>
- tekst 7 en
tabel 1 naar: ioresearch.nl, december 2017 (peiling vuurwerk en jaarwisseling 2017)
https://ioresearch.nl/.../0/1%26O%20Research%20vuurwerkpeiling%202017_def.pdf